Het heiligenboek

De bloemen van Rosa *Tom Zwaenepoel*

Isabel Flores de Oliva wordt in 1586 in Lima in Peru geboren als dochter van een Spaans echtpaar. Ze groeit op in een arm gezin met dertien kinderen. Op twintigjarige leeftijd wordt ze naar haar grote voorbeeld Catharina van Siena lid van de derde orde van de dominicanen. Voortaan noemt ze zich Rosa de Santa Maria. Ze draagt een kloosterkleed en leidt in haar huis een sober bestaan in gebed en vasten. Ze raakt bevriend met Martinus van Porres. Om niet langer de beschimpingen en smaad van haar huisgenoten te moeten verduren, brengt ze haar laatste levensjaren door in het huis van een vriendin. Als Rosa ziek wordt, kunnen de artsen haar niet helpen. Een voor een raken haar ledematen verlamd. Na een pijnlijke lijdensweg sterft ze in 1617.

Isabel wordt Rosa genoemd wegens de bloemen die ze verkoopt voor de armen. Zoals Franciscus van Assisi is ze zeer verbonden met de natuur en staat ze open voor de schoonheid van de schepping. Volgens andere bronnen stamt deze 'troetelnaam' van een indiaanse die voor haar ouders werkt en daarmee Rosa's bevallige gezicht accentueert. Isabel vindt die naam echter te werelds en te veel op zichzelf gericht voor een kloosternaam en daarom kiest ze voor Rosa de Santa Maria, met een duidelijke verwijzing naar de moeder van de Schepper.

In 1986 omschrijft Jozef Ratzinger, de latere Benedictus XVI, de betekenis van haar naam als volgt: „De roos geldt als de koningin van de bloemen en daarmee als zuivere belichaming van de schoonheid van Gods schepping. De roos spreekt niet alleen onze ogen aan, maar schept met haar geur ook een nieuwe atmosfeer rondom ons. Ze spreekt al onze zintuigen aan, ontvoert ons als het ware uit de wereld van het alledaagse in een betere, hogere wereld. Ze laat ons vrolijk worden, omdat ze ons door het schone ook het goede laat voelen" (Homilie in Santuario Santa Rosa di Lima van 19 juli 1986).

Omdat de stad Lima geen klooster heeft, kan Rosa haar droom van een contemplatief kloosterleven niet waarmaken. Ze blijft in het ouderlijke huis en helpt haar arme ouders met handarbeid, de verkoop van geweven en gebreide artikelen en bloemen op de markt. Overdag werkt ze aan de weefstoel of in de tuin, of ze studeert en neemt tijd voor contemplatie. Bovendien ontfermt ze zich over arme zieken die ze opvangt in een hut in de tuin. Later helpt een rijke vriendin haar bij de bouw van een dominicanessenklooster in Lima. Dat klooster wil ze aan haar lievelingsheilige, Catharina van Siena, toewijden en openstellen voor vrouwen van alle lagen: blanken, zwarten, indianen. Zes jaar na Rosa's dood wordt haar droom werkelijkheid. Ook haar moeder treedt hier na de dood van haar man in. Het klooster bestaat tot op vandaag nog.

Met haar geestelijke en boetvaardige leven is Rosa de tegenpool van de vermogende gemeenschap van Lima. Ze bidt, werkt, vast en pijnigt zichzelf. Ze draagt een ketting rond het lichaam, verbrandt haar huid, draagt een ijzeren, met rozen omwikkelde doornenkroon en slaapt op twee planken. Opmerkelijk zijn haar lijdzaamheid en ongevoeligheid voor lichamelijke pijn. Haar lijdensmystiek is geen teken van zelfkwellerij, maar van solidariteit met alle armen en lijdenden. Ze lijdt plaatsvervangend voor de hele mensheid en wil daarmee de zonden van de anderen op zich nemen. Haar motto luidt: „Er is geen andere ladder om naar de hemel op te stijgen dan het kruis" *(Vita)*.

Als eerste Zuid-Amerikaanse heilige van de kerkgeschiedenis is Rosa van Lima de personifiëring van de Latijns-Amerikaanse Kerk: ingebed in lijden, zonder grote hulpmiddelen en macht, maar gegrepen door de innerlijke gloed van Jezus' nabijheid. De heiligheid van de vrouw, die haar geboorteplaats nooit verliet, schuilt niet in grootse handelingen, reizen of preken, maar in haar 'zijn'. Vrij van grenzen en bindingen wil ze met haar universele spreken en denken door de 'straten van de wereld' gaan en met haar uiterlijke en innerlijke schoonheid een roos in veelvoud zijn.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen,* Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

3 oktober, *23 uur,* *VRT één.* Eerste aflevering van de tweede jaargang *Grote families,* documentaireserie over gezinnen met tien of meer kinderen. Het gezin Radford is het grootste van het Verenigd Koninkrijk. Sue en Noel hebben vijftien kinderen en Sue is in verwachting van spruit nummer zestien. Hun oudste dochter Sophie is achttien en bevalt straks voor het eerst.

4 oktober, *18.30 uur,* *Canvas. Hobo,* aflevering van *Via Canvas,* Exploratieserie die de kijker meevoert naar alle continenten en laat kennismaken met boeiende mensen, aparte gebruiken en schitterende landschappen. Elke aflevering bestaat uit meerdere portretten of reportages, zodat elk programma een rijke, bonte en exotische waaier wordt.

5 oktober, *23 uur,* *Canvas. Disgrace,* drama uit 2008 naar de gelijknamige roman van John Maxwell Coetzee. In het Zuid-Afrika van na de apartheid ontvlucht professor David Lurie (John Malkovich) een disciplinaire commissie door zijn intrek te nemen in de afgelegen boerderij van zijn dochter Lucy (Jessica Haines). Een overval waarbij zijn dochter wordt verkracht, maakt heel wat gevoelens los bij Lurie, terwijl Lucy veeleer gelaten reageert.

De vrome kudde

Bij de kapper *Ingezonden door Jozef Vervoort*

Een vervaarlijk uitziende kerel komt een kapperszaak ingestormd. Hij neemt de kapper bij de kraag en vraagt, zijn mond haast in het gezicht van de kapper:

– Heeft u brood?

De verbouwereerde kapper stamelt:

– Maar mijnheer, dit is een kapperszaak. Wij hebben hier geen brood.

De man mept de kapper in het gezicht en gaat ervandoor.

De volgende dag herhaalt zich hetzelfde spektakel: opgewonden man, vraag naar brood, afwijzing, klap in het gezicht, exit. De dag daarop zorgt de kapper ervoor dat er brood klaar ligt, zelfs meerdere soorten. Als dan zoals verwacht de opgewonden man binnen stormt, zegt de kapper bedaard:

– Daar bent u dan. Vandaag hebben we een fijne selectie brood om u te dienen. Maakt u gerust uw keuze.

Zegt de man:

– Ik kreeg zonet een brood van de apotheker om de hoek. Heeft u melk?

Raadsel *Ingezonden door Marina Coeckelaere*

Waarom vliegen vogels 's winters naar het zuiden?

Omdat het veel te ver is om te wandelen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...
Kent u er nog een leuke? KERK & *leven* · **Vrome Kudde,** Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

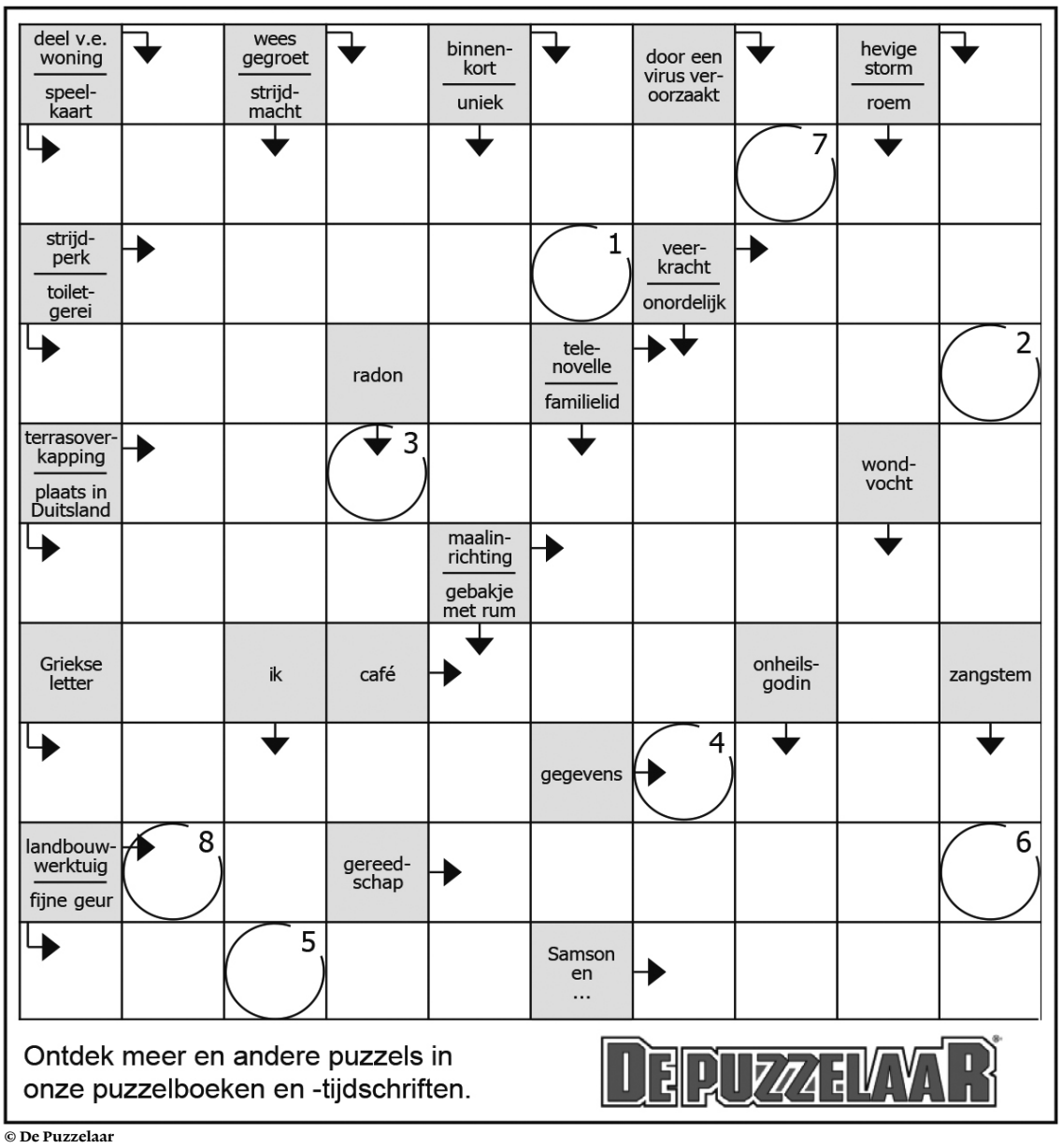

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: FRONTAAL

1	2	3	4	5	6	7	8